

Руските войници много ме обичаха и играеха съ менъ. Носеха ме на рамо, правеха ми играчки и ми даваха войнишка чорба и каша. Често ме питаха — „А где твой джобъ?“ И умирали отъ смѣхъ, когато съмъ показвалъ джоба на дрехата си, безъ да разбирашъ шегата имъ. Азъ и сега си спомнямъ за тия добри и едри хора, обути въ голѣми ботуши. Колцина ли отъ тѣхъ ще сѫ още живи?...

II. Образование.

1. Въ родния ми градъ.

Следъ заминаването на русите, споменитѣ ми се губятъ, за да възстановятъ пакъ, когато тръгнахъ за първи пътъ на училище, но още много малъкъ. Азъ плачехъ и искахъ да ходя на „школото“ съ по-голѣмия си братъ Василъ. Това ще е било наскоро следъ освобождението. Главното училище, заедно съ всички пособия и голѣмата си библиотека, бѣше изгорѣло отъ пожара, който унищожи централната частъ на града, съ покритата чаршия. За училищни помѣщения сѫ били приспособени изоставени турски къщи. Братъ ми, по настояване на майка ми, понѣкога ме взимаше съ себе си. Първиятъ пътъ ме заведе въ една ниска и похлупена сграда, въ тѣсната уличка, задъ сегашното читалище „Зора“. Въ стаята нѣмаше чинове, ни черна дѣска и учениците седѣха по земята. После отивахме въ друго училище, което се намираше до „касапската вада“ надъ къщата на стария Дим. Арнаудовъ. Тамъ имаше голѣмъ дворъ и класната стая на горния етажъ, свѣтла и съ чинове, но не за всички ученици. Учителятъ, името му не помня, бѣше възрастенъ и куцъ човѣкъ, който се подпираще на дебелъ бастунъ. Той сѣдаше не на столъ, а върху масата, опрѣнъ съ гърба до стената. Следъ обѣдъ, въ това положение, заспиваше, като оставяше дежурните да пазятъ учениците. Бѣше много строгъ и биеше, освенъ съ тоягата си, но и съ жилави дюлеви прѣчки, които дежурните ученици му донасяха по длѣжностъ. Наказаниятъ се вземаше на гърбъ отъ нѣкой по-якъ ученикъ, който му стискаше здраво рѣцетъ отпредъ, а другъ пляскаше съ прѣчките по задника. И траги-комедията почваше...